

Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний
зөвлөлийн 2021 оны 2 дугаар сарын
9-ний өдрийн 1 дүгээр тогтоолын
нэгдүгээр хавсралт

ХӨДӨЛМӨРТ БЭЛТГЭХ ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Зорилго

Ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, ялангуяа нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай гишүүнийг хөдөлмөрт бэлтгэж, ажлын байраар хангахад хөтөлбөрийн зорилго оршино.

Хоёр. Хамрах хүрээ

Хөтөлбөрт дараах иргэдийг хамруулна.

- 2.1. Нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай гишүүн;
- 2.2. Сургууль завсардсан хөдөлмөрийн насанд хүрсэн хүүхэд;
- 2.3. Хорих ангиас суллагдсан иргэн;
- 2.4. Асрамжийн газраас гарсан иргэн;
- 2.5. 6 сараас дээш хугацаагаар ажил олж чадахгүй байгаа иргэн.

Гурав. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

Хөтөлбөрийн хүрээнд дараах үндсэн арга хэмжээг зохион байгуулна.

- 3.1. Хөдөлмөрт бэлтгэх
 - 3.1.1. Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх;
 - 3.1.2. Ажлын байрны харилцаа, сэтгэл зүйн сургалт зохион байгуулах;
 - 3.1.3. Ажилд зуучлах уулзалтад бэлтгэх;
- 3.2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах
 - 3.2.1. Хөдөлмөр эрхлэлтийн танхимын сургалт зохион байгуулах;
 - 3.2.2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлдвэрлэл дээрх сургалт зохион байгуулах;
- 3.3. Нийгмийн хариуцлагатай ажил олгогчийг шалгаруулах
 - 3.3.1. Төрийн байгууллагуудын нийгмийн хариуцлагыг урамшуулах;
 - 3.3.2. Хувийн хэвшлийн нийгмийн хариуцлагыг урамшуулах;
 - 3.3.3. Нөхөрлөл, хоршооны нийгмийн хариуцлагыг урамшуулах;

Хөтөлбөрийг дараах байгууллага, албан тушаалтан удирдлага, арга зүй, зохицуулалт, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллана.

- 3.4. Хөтөлбөрийг удирдлага, арга зүйгээр Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, нэгдсэн зохицуулалтаар Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар, зохион байгуулалтаар хөтөлбөрт нэр дурдсан харьяа байгууллагууд хангаж ажиллана.
- 3.5. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх удирдамж болон холбогдох үйл ажиллагааны зардлын жишиг хэмжээг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд батална.

Удирдамжид арга хэмжээний нарийвчилсан зохион байгуулалт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, тайлагналт, хамрагдах иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад тавигдах шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлж, арга хэмжээний үйл явц, үе шат, үр дүн, оролцогч талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага болон бусад шаардлагатай зохицуулалтыг тусгасан байна.

- 3.6. Хөтөлбөрийн тайлангийн маягт болон арга хэмжээ тус бүрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах гэрээнүүдийн жишиг загварыг Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газрын дарга батална. Тайлангийн маягтад хөтөлбөрт дурдсан арга хэмжээ тус бүрт хамрагдсан иргэний мэдээлэл, үр дүн, зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээг нарийвчилсан байдлаар тусгах бөгөөд Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны саналыг үндэслэж батлана.

Дөрөв. Хөдөлмөрт бэлтгэх арга хэмжээг зохион байгуулах

Аймаг, дүүргийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтэс энэ хөтөлбөрийн 2 дугаар бүлэгт заасан иргэний онцлог хэрэгцээг тооцоолж, дараах хөдөлмөрт бэлтгэх арга хэмжээнд хамруулна.

- 4.1. Ажил, мэргэжил, ажлын байрны талаарх мэдээ, мэдээллийг хүргэх, ажил, мэргэжлээ сонгох болон хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, арга хэмжээнд хамрагдах нөхцлийн талаар зөвлөгөө өгөх, хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээллээр хангах хүрээнд ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх ажлыг зохион байгуулна.
- 4.1.1. Арга хэмжээг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасны дагуу зохион байгуулна.
- 4.2. Хувь хүний төлөвшил, сэтгэлгээг хөгжүүлэх, хөдөлмөр эрхлэхийн ач холбогдол болон түүний харилцаа, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн анхан шатны мэдлэг олгох хүрээнд ажлын байран дахь харилцааны үр чадвар, сэтгэл зүйн сургалтыг зохион байгуулна.
- 4.3. Иргэнийг ажилд зуучлахад нэн шаардлагатай ахуйн хэрэглээний тусламж, дэмжлэгийг үзүүлэх хүрээнд ажилд зуучлахад бэлтгэнэ.
- 4.3.1. Арга хэмжээнд тухайн иргэнийг бичиг баримтжуулах, хувийн ариун цэврийг сахиулах, наад захын хэрэгцээт ахуйн хэрэглээний барааг худалдан авах болон бусад шаардлагатай зүйлээр хангах бөгөөд зардлын жишиг хэмжээг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд тогтооно.
- 4.4. Энэ хөтөлбөрийн 4.1-4.3-т заасан арга хэмжээ тус бүрт хамрагдах нийт хүний 70 хувиас багагүй хэмжээнд энэ хөтөлбөрийн 2.1-т заасан хүнийг хамруулна.
- 4.5. Энэ хөтөлбөрийн 4.1, 4.2-т заасан арга хэмжээг хөдөлмөрийн хувийн бирж болон мэргэжлийн холбогдох байгууллагаар гэрээний дагуу зохион байгуулж болно.
- 4.6. Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар холбогдох төрийн болон төрийн бус мэргэжлийн байгууллагатай хамтран энэ хөтөлбөрийн 4.1, 4.2-т заасан арга хэмжээний сургалтын хөтөлбөр, агуулгыг боловсронгуй болгон хөгжүүлж, сургагч багш, байгууллагыг чадавхижуулж ажиллана.

Тав. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах

Аймаг, нийслэлийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар энэ хөтөлбөрийн 2 дугаар бүлэгт заасан иргэнийг богино хугацаанд мэргэжлийн ур чадвар эзэмшүүлэх хөдөлмөр эрхлэлтийн дараах хэлбэрийн сургалтад хамруулна.

5.1. Хөдөлмөрийн зах зээлийн болон ажил олгогчийн эрэлтэд нийцүүлэн иргэний суралцах мэргэжлийн чиглэл, боломжийн талаарх хүсэлтэд үндэслэн мэргэжлийн ур чадварыг богино хугацаанд эзэмшүүлэх хөдөлмөр эрхлэлтийн танхимын сургалтыг зохион байгуулна.

5.1.1. Сургалтыг нийслэлийн төвийн 6 дүүрэгт Нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн газар “Эрхийн бичгийн сургалтын хөтөлбөр”-ийн дагуу 21 аймаг болон алслагдсан 3 дүүрэгт аймаг, дүүргийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтэс орон нутгийн хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтийн дагуу зохион байгуулна.

5.1.2. Нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн газар, аймаг, дүүргийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтэс мэргэжлийн болон давтан сургалтыг эрх бүхий сургалтын байгууллагуудаас (Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага, мэргэжлийн сургалтын байгууллага) сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулж ажиллана. Сургалтын онол, дадлагын хичээлийн харьцаа 30/70 байна.

5.1.3. Сургалтыг чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөрөөр зохион байгуулах бөгөөд үргэлжлэх хугацаа нь 1-6 долоо хоног, 7 хоногт 36-гаас доошгүй цагийн хөтөлбөртэй байна.

5.1.4. Эрхийн бичгийн сургалтын хөтөлбөрийг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам болон Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газрын саналыг үндэслэн Нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн газрын дарга батална.

5.2. Хөдөлмөрийн зах зээлийн болон ажил олгогчийн эрэлтэд нийцүүлэн иргэний суралцах мэргэжлийн чиглэл, боломжийн талаарх хүсэлтэд үндэслэн мэргэжлийн ур чадварыг богино хугацаанд эзэмшүүлэх хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлдвэрлэл дээрх сургалтыг зохион байгуулна.

5.2.1. Сургалтаар ажил олгогчийн үйлдвэрлэл, ажлын байранд тухайн иргэнийг шинэ мэргэжил, ур чадвар эзэмшүүлэх, мэргэшүүлэх, ажиллуулах зорилгоор дагалдуулан сургана.

5.2.2. Сургалтыг нийслэлийн төвийн 6 дүүрэгт Нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн газар, 21 аймаг болон алслагдсан 3 дүүрэгт аймаг, дүүргийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтэс орон нутгийн хөдөлмөрийн зах зээл дэх эрэлтийн дагуу зохион байгуулна.

5.2.3. Сургалтын онол, дадлагын хичээлийн харьцаа 20/80 байна.

5.2.4. Сургалтын дадлагын хэсгийг аж ахуйн нэгж буюу ажил олгогч, онолын хэсгийг энэ хөтөлбөрийн 5.2.2-т дурдсан байгууллага мэргэжлийн сургалтын байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.

5.2.5. Сургалтын хугацааг хувь хүний эрэлт, ажил олгогчийн хэрэгцээ, хөдөлмөр эрхлэлтийн ур чадвар олгох чадамжийн нэгжийн хөтөлбөрт үндэслэн уян хатан тогтоож болох бөгөөд нийт үргэлжлэх хугацаа нь 3-

- 6 долоо хоног, 7 хоногийн сургалт нь 36-гаас доошгүй цагийн хөтөлбөртэй байна.
- 5.2.6. Аж ахуйн нэгж 5-аас дээш хүнийг дадлагажуулан ажиллуулах тохиолдолд 80-аас доошгүй хувийг ажлын байраар хангана.
- 5.2.7. Аж ахуйн нэгжид 10.0 сая хүртэл төгрөгийн сургалтын зардлыг үр дүнгийн гүйцэтгэлд үндэслэн зардлын жишгийн дагуу нөхөн олгоно.
- 5.2.8. Сургалтын үйл ажиллагаанд зарцуулагдах ажлын байр, цахилгаан, багаж, тоног төхөөрөмж зэрэг материаллаг болон материаллаг бус зардлыг аж ахуйн нэгж өөрөө хариуцна.
- 5.2.9. Аймаг, дүүргийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтсээс зохион байгуулах сургалтын зардлыг холбогдох бичиг баримтыг үндэслэн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газраас тухай бүр санхүүжүүлнэ.
- 5.3. Энэ хөтөлбөрийн 5.1, 5.2-т заасан арга хэмжээ тус бүрт хамрагдах нийт хүний 60 хувиас багагүй хэмжээнд энэ хөтөлбөрийн 2.1-т заасан хүнийг хамруулна.
- 5.4. Энэ хөтөлбөрийн 5.1, 5.2-т заасан хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад хамрагдсан иргэнд “Мэргэжлийн сургалтаар чадамж, мэргэжил эзэмшсэн төгсөгч, иргэдийн мэргэшлийн түвшинг үнэлэх, баталгаажуулах журам”-ын дагуу ур чадварын шалгалтыг Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үнэлгээ, мэдээлэл, арга зүйн төв зохион байгуулж, Чадамжийн гэрчилгээ олгох ба иргэн өөрөө хүсвэл мэргэжлийн зэрэг олгох шалгалтад хамрагдаж болно.

Зургаа. Нийгмийн хариуцлагатай ажил олгогчийг шалгаруулах

Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар энэ хөтөлбөрийн 2 дугаар бүлэгт заасан иргэнийг ажлын байраар хангаж, хөдөлмөр эрхлэх, орлогоо нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлсэн нийгмийн хариуцлагатай ажил олгогчийг шалгаруулах арга хэмжээг дараах байгууллагуудын хүрээнд улсын хэмжээнд зохион байгуулж, нийтэд мэдээлж, өргөмжилнө.

- 6.1. Нийгмийн хариуцлагатай төрийн байгууллагыг шалгаруулж, өргөмжлөх
- 6.1.1. Төрийн байгууллагын нийгмийн хариуцлагыг урамшуулах хүрээнд өрхийн аж ахуй, нөхөрлөл, хоршоо, үндэсний үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүнийг төрийн худалдан авалтаар дэмжиж, төрийн үйлчилгээний болон бусад ажлын байранд энэ хөтөлбөрийн 2 дугаар бүлэгт заасан ажилгүй, бага орлоготой, ядуурлын түвшингээс доогуур хэрэглээтэй өрхийн гишүүнийг авч ажиллуулсан төрийн байгууллагыг шалгаруулж, өргөмжилнө.
- 6.2. Нийгмийн хариуцлагатай хувийн хэвшлийг шалгаруулж, өргөмжлөх
- 6.2.1. Хувийн хэвшлийн нийгмийн хариуцлагыг урамшуулах хүрээнд ажилчдын цалин урамшууллыг өрхийн амьжиргааг хангах түвшинд хүргэж, нэмэгдүүлж байгаа, энэ хөтөлбөрийн 2 дугаар бүлэгт заасан ажилгүй, бага орлоготой, ядуурлын түвшингээс доогуур хэрэглээтэй өрхийн гишүүнийг ажилд авч ажлын байраар хангасан болон бусад дэмжлэг үзүүлсэн аж ахуйн нэгжийг шалгаруулж, өргөмжилнө.
- 6.3. Нийгмийн хариуцлагатай нөхөрлөл, хоршоог шалгаруулж, өргөмжлөх

- 6.3.1. Ажлын байр бий болгож, албан бус салбараас албан салбарт шилжиж, ажлын байраа нөхөрлөл, хоршооны хэлбэрт шилжүүлэн ажиллаж байгаа, энэ хөтөлбөрийн 2 дугаар бүлэгт заасан ажилгүй, бага орлоготой, ядуурлын түвшингээс доогуур хэрэглээтэй өрхийн гишүүнийг ажлын байраар хангаж, хоршиж үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлж байгаа нөхөрлөл, хоршоог шалгаруулж, өргөмжилнө.
- 6.4. Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам энэ хөтөлбөрийн 6.2.1 болон 6.3.1-д заасан арга хэмжээг ажил олгогчдын эрх ашгийн төлөө ажилладаг холбогдох төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна.

Долоо. Хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлт, хүрэх үр дүн

- 7.1. Хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлт
- 7.1.1. Хөдөлмөрт бэлтгэх арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо дэд арга хэмжээ тус бүрээр, зарцуулсан хөрөнгө;
- 7.1.2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад хамрагдсан хүний тоо, дэд арга хэмжээ тус бүрээр, зарцуулсан хөрөнгө, үүнээс ажлын байртай болсон хүний тоо;
- 7.1.3. "Чадамжийн гэрчилгээ" авсан хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад хамрагдсан хүний тоо;
- 7.1.4. Нийгмийн хариуцлагатай ажил олгогчийн тоо.
- 7.2. Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн
- 7.2.1. Хөдөлмөрт бэлтгэх арга хэмжээнд 2000 орчим хүнийг хамруулсан байна, үүнээс 70-аас багагүй хувь нь нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай гишүүн байна;
- 7.2.2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад 1300 орчим хүнийг хамруулсан байна, үүнээс 60-аас багагүй хувь нь нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа шаардлагатай өрхийн хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай гишүүн байна;
- 7.2.3. Хөтөлбөрийн хүрээнд 800 орчим иргэнийг ажлын байранд зуучилсан байна;
- 7.2.4. Нийгмийн хариуцлагатай төрийн 20, хувийн хэвшлийн 50, нөхөрлөл, хоршоо 20-ыг тус тус шалгаруулж, өргөмжилсөн байна.

--ooOoo--